

Latvijas
Investīciju un
attīstības aģentūra

Jautājumi – atbildes

par pēcu uzraudzības kritēriju piemērošanu
pirmās un slēgtās atlases kārtas ietvaros realizētajiem projektiem

Jautājums: *Kāda dokumentācija jāiesniedz paziņojot par uzraudzības perioda uzsākšanu?*

Atbilde: Pēc investīciju projekta pilnīgas pabeigšanas atbalsta pretendents brīvā formā iesniedz Aģentūrā iesniegumu, ar ko informē Aģentūru par īstenotā projekta pabeigšanu un attiecīgi pēcuzraudzības uzsākšanu, izvēloties, kurus trīs secīgus gadus no pieciem tiks veikta uzraudzība un, pēc saviem ieskatiem norādot izvēlēto pēcuzraudzības perioda sākuma datumu (mēneša pirmais datums). Gadījumā, ja kopš investīciju projekta pilnīgas pabeigšanas atbalsta pretendents divu gadu laikā nav iesniedzis Aģentūrā iesniegumu, Aģentūra nosūta paziņojumu atbalsta pretendenta par pēcuzraudzības uzsākšanu. Aģentūra uzsāk un turpmākos trīs gadus īsteno investīciju projekta pēcuzraudzību.

Jautājums: *Vai var pabeigt projektu situācijā, kad ēkas vēl nav pabeigts nodot ekspluatācijā, bet iekārtas jau darbojas (jo ēku nodošana ekspluatācijā var prasīt papildu laiku)?*

Atbilde: Kapitāla atlaides programmas ietvaros par investīciju projekta pabeigšanu pārliecinās sabiedrība Altum (turpmāk – Altum). Atbilstoši pēcuzraudzības metodikai, Aģentūra pēc atbalsta pretendenta iesnieguma saņemšanas par projekta pabeigšanu un pēcuzraudzības uzsākšanu informē Altum par saskaņotā pēcuzraudzības perioda sākuma un beigu datumu. Gadījumā, ja Altum konstatē, ka atbalsta pretendents Aģentūrai iesniedzis informāciju par īstenotā projekta pēcuzraudzības uzsākšanu, tomēr atbilstoši Altum rīcībā esošajai projekta dokumentācijai investīciju projekts vēl nav uzskatāms par pilnībā pabeigtu un Altum nepieciešams pieprasīt un saņemt no atbalsta pretendenta papildu informāciju, lai projekts būtu uzskatāms par pilnībā pabeigtu, Altum par iepriekš minēto informē Aģentūru. Aģentūra attiecīgi pēcuzraudzības perioda sākuma datumu nofiksē atbilstoši Altum atkārtoti sniegtajai informācijai par investīciju projekta pilnīgu pabeigšanu. Ņemot vērā iepriekš minēto, par konkrētām situācijām attiecībā uz investīciju projekta pabeigšanas statusu lūdzam jautāt Altum.

Jautājums: *Vai Aģentūrai ir kādi dokumentu paraugi, kas iesniedzami pabeidzot projektu?*

Atbilde: Informējam, ka Aģentūras mājas lapā ir ievietota apstiprinātā pēcuzraudzības metodika 1. un slēgtajai kārtai, skatīt saiti: <https://www.liaa.gov.lv/lv/lielo-un-videjo-komersantu-investiciju-aizdevumi/1-karta>, tai skaitā, iesniedzamā atskaites forma investīciju projekta pieteikumā norādīto rādītāju kritēriju izvērtēšanai par konkrēto pēcuzraudzības gadu. Attiecībā uz konkrētas informācijas par izpildāmo rādītāju izpildi iesniegšanu, nav noteikti konkrēti dokumentu paraugi. Atbalsta pretendents iesniedz informāciju, kas ir saprotama un izsekojama, proti, lai Aģentūra var pārliecināties par atbalsta pretendenta īstenotā projekta rādītāju izpildi atbilstoši pēcuzraudzības metodikai.

Jautājums: *Atbalsta pretendents investīciju projektu ir realizējis pa posmiem un jaunā rūpnīca jau par ~70% no projektā paredzētā strādā, kas attiecīgi ir radījis palielinātu eksporta apjomu. Projekta pabeigšanas termiņš noteikts 31.12.2025, bet pēcuzraudzības periods noteikts no 2026. gada aprīļa. Ja Atbalsta pretendents visus kritērijus ir spējīgs izpildīt jau par 2025. gadu, vai pēcuzraudzības periodu varētu uzsākt jau no 01.01.2025 (paralēli projekta pilnīgai pabeigšanai)? Tādejādi pabeidzot projektu 31.12.2025 un sagatavojot gada pārskatu un revidentu apliecinājumu par 2025. gadu apmēram 2026. gada vidū, uz kapitāla atlaidi varētu pretendēt jau 2026. gada otrajā pusē, nevis tikai 2027. gadā.*

Atbilde: Par pēcuzraudzības perioda piemērošanu, proti, atbilstoši jautājumā aprakstītajam gadījumam, pirmajā pēcuzraudzības gadā ieskaitot jau periodu pirms projekta pilnīgas pabeigšanas, par šādām situācijām jau iepriekš esam komunicējuši ar Ekonomikas ministriju, vai šāda pieeja būtu akceptējama, un atbilstoši sniegtajai informācijai pēcuzraudzības periods ir uzsākams tikai pēc projekta pilnīgas pabeigšanas. Kapitāla atlaides programmas ietvaros par investīciju projekta pabeigšanu pārliecinās Altum. Aģentūra pēc atbalsta pretendenta iesnieguma saņemšanas par projekta pabeigšanu un pēcuzraudzības uzsākšanu informē Altum par saskaņotā pēcuzraudzības perioda sākuma un beigu datumu. Gadījumā, ja Altum konstatē, ka atbalsta pretendents Aģentūrai iesniedzis informāciju par īstenotā projekta pēcuzraudzības uzsākšanu, tomēr atbilstoši Altum rīcībā esošajai projekta dokumentācijai investīciju projekts vēl nav uzskatāms par pilnībā pabeigtu un Altum nepieciešams pieprasīt un saņemt no atbalsta pretendenta papildu informāciju, lai projekts būtu uzskatāms par pilnībā pabeigtu, Altum par iepriekš minēto informē Aģentūru. Aģentūra attiecīgi pēcuzraudzības perioda sākuma datumu nofiksē atbilstoši Altum atkārtoti sniegtajai informācijai par investīciju projekta pilnīgu pabeigšanu. Līdz ar to arī pēcuzraudzības metodika paredz, ka pēcuzraudzības process tiek uzsākts pēc projekta pilnīgas pabeigšanas.

Jautājums: MK noteikumu Nr. 503 p. 21.1. nosaka, ka "pirmās un slēgtās kārtas ietvaros pēc investīciju projekta pilnīgas pabeigšanas katra pēcuzraudzības gada beigās tiek plānots izpildīt vismaz četrus no pieciem šajā apakšpunktā minētajiem kritērijiem ...", savukārt, publicētās investīciju projektu pēcuzraudzības kārtības 1. pielikuma "Pārbaudes lapa" kopsavilkumā minētas divas iespējas:

1) Atbilst, ir izpildīti visi investīciju projekta pieteikumā norādītie rādītāji, vai

2) Neatbilst, nav izpildīti visi investīciju projekta pieteikumā norādītie rādītāji,

No kā izriet, ka izpildāmi būtu visi projekta pieteikumā noteiktie kritēriji, kas būtu pretrunā ar MK noteikumos Nr. 503 noteikto. Lūdzu izskaidrot šo vērtēšanas metodikas sadaļu un apstiprināt nepieciešamo kritēriju izpildes apjomu pirmajā un slēgtajā kārtā pieteiktajiem projektiem.

Atbilde: MK noteikumi Nr. 503 paredzēja iespēju iesniedzot projekta pieteikumu projekta iesniedzējam apņemties izpildīt četrus no pieciem vērtējamiem kritērijiem, t.i., kādā no sasniedzamiem rādītājiem norādot 0, tādējādi attiecīgā kritērijā vērtējumā punkti netika piešķirti. Attiecīgi pēcuzraudzības kārtība paredz, ka projekta īstenošanas rezultātā jāsasniedz visi investīciju projekta pieteikumā norādītie rezultatīvie rādītāji, jo par tiem projekta vērtēšanas ietvaros tika piešķirti punkti, t.i., ja Aģentūras apstiprinātajā pieteikumā ir paredzēta tikai četru rezultatīvo rādītāju izpilde, attiecīgi arī pēcuzraudzības periodā jāsasniedz tikai norādītie četri rezultatīvie rādītāji. Ja pieteikumā bija paredzēti rezultatīvie rādītāji visos piecos kritērijos par kuriem tika piešķirti vērtējuma punkti, tad arī pēcuzraudzības periodā jāizpildās visiem pieciem projekta pieteikumā norādītajiem rādītājiem.

Par mēneša vidējo bruto darba samaksu darbiniekiem

Jautājums: Vai pēcuzraudzības gadā mēneša vidējā bruto darba samaksa darbiniekiem, kas ir jāsasniedz, lai izpildītu kritēriju, ir projekta pieteikumā norādītā summa?

Atbilde: Katrā pēcuzraudzības gadā mēneša vidējā bruto darba samaksa darbiniekiem, kas pieņemti investīciju projekta ietvaros, jāsasniedz atbilstoši projekta pieteikumā norādītajai plānotajai vērtībai, ņemot vērā, ka komersanti, piesakoties atbalstam pirmajā un slēgtajā kārtā, norādīja konkrētu plānoto kopējo vidējo bruto darba samaksu jaunradītajās darba vietās euro izteiksmē.

Par jaunu darba vietu radīšanu

Jautājums: Kā tiks uzskaitīti darbinieki, kuri būs strādājuši pēcuzraudzības gadā nepilnu laiku, vai arī pēcuzraudzības gada laikā būs izbeiguši darba attiecības, un vai šādi darbinieki varēs tikt ieskaitīti pie rādītāja izpildes?

Atbilde: Ir pieļaujama darbinieku nomaiņa ar nosacījumu, ka faktiskais pilnas slodzes darbinieku skaits atbilst projekta pieteikumā norādītajam skaitam. Gadījumā, ja pēcuzraudzības gada ietvaros kāds no darbiniekiem būs strādājis nepilnu laiku, vai būs izbeidzis darba attiecības, Aģentūra atbilstoši atbalsta pretendenta un Valsts ieņēmumu dienesta sniegtajai informācijai veiks pilnas slodzes ekvivalenta pārrēķinu, lai pārliecinātos, vai kopumā visu projekta ietvaros nodarbināto darbinieku skaits, pārrēķinot uz pilna laika ekvivalentu, tiek izpildīts konkrētajā pēcuzraudzības gadā.

Jautājums: Vai ir jāveic īpaša jauno izveidoto darba vietu uzskaitē, vai pietiks ar darbinieku sarakstu?

Atbilde: Informāciju par projekta ietvaros pieņemtajiem darbiniekiem paredzēts norādīt atbilstoši investīciju projektu rādītāju pēcuzraudzības kārtības, kas publicēta Aģentūras mājas lapā, 3. pielikumā ieteiktajai atskaites formai. Aģentūra atbilstoši atbalsta pretendenta un Valsts ieņēmumu dienesta sniegtajai informācijai pārliecināsies, vai atbalsta pretendenta norādītie darbinieki ir no jauna pieņemti darbinieki, kā tas paredzēts atbilstoši MK noteikumu Nr. 503 21.1.3.apakšpunktam, proti, personas, kuras plānots nodarbināt jaunradītajās darba vietās, divu gadu laikā pirms finansējuma pieteikuma iesniegšanas dienas nevar tikt nodarbinātas investīciju projekta iesniedzēja vai tā saistīto uzņēmumu grupā atbilstoši Valsts ieņēmumu dienesta vai Valsts sociālās apdrošināšanas aģentūras sniegtajai informācijai. Tomēr vēršam uzmanību, ka atbalsta pretendents, pārskatāmībai par projekta ietvaros pieņemtajiem darbiniekiem, var nodalīt informāciju pēc saviem ieskatiem, piemēram, darba līgumos pieņemtajiem darbiniekiem ietverot atsauci uz projektu, u. tml.

Jautājums: *Vai jaunradīto darba vietu vidū amatu nosaukumi/klasifikatori var atšķirties no projekta pieteikumā norādītā? Projekta īstenošanas laikā mainījās iepriekš prognozēto amatu pozīcijas.*

Atbilde: Jaunradīto darba vietu ietvaros amatu nosaukumi, klasifikatori var atšķirties no projekta pieteikumā norādītās informācijas. Kopumā nepieciešams izpildīt jaunradīto pilnas slodzes darba vietu skaitu, kas tika norādīts projekta iesniegumā un attiecīgi ņemts vērā pie projekta vērtēšanas.

Jautājums: *Vai pie atskaites ir kaut kādā veidā jāsegmentē darbinieki pa 3 grupām – atbilstoši iesniegtajam pieteikumam?*

Atbilde: Pēcuzraudzības periodā visiem kritērijiem jābūt sasniegtiem saskaņā ar projekta iesniegumā plānoto, bet nav obligāta prasība pēcuzraudzības periodā segmentēt darbiniekus pa 3 grupām atbilstoši iesniegtajam pieteikumam. Pēcuzraudzības ietvaros nepieciešams izpildīt investīciju projekta īstenošanas rezultātā plānoto jaunradīto darba vietu skaitu, kā arī attiecīgi projektā plānoto vidējo bruto darba samaksu jaunradītajām darba vietām, jo šie rādītāji tika ņemti vērā investīciju projekta kritēriju vērtējumā.

Jautājums: *Kas notiek, ja pieņemtie darbinieki pārtrauc darba attiecības un ir vakance uz atskaites iesniegšanas brīdi? Un cik ilgs var būt pārtraukums līdz jauna darbinieka atrašanai?*

Atbilde: Projekta ietvaros pieņemto darbinieku skaitam ir jāizpildās visā pēcuzraudzības periodā, tai skaitā, katrā konkrētajā pēcuzraudzības gadā. Ir pieļaujama darbinieku nomaīņa ar nosacījumu, ka faktiskais pilnas slodzes darbinieku skaits atbilst projekta pieteikumā norādītajam skaitam. Jautājumā minētais pārtraukums reālā darbībā var būt, tomēr atbilstoši uzraudzības kritēriju vērtēšanas metodikai, gadījumā, ja projekta ietvaros pieņemti darbinieki uz nepilnu slodzi (vai pēc analogijas kādi darbinieki nav strādājuši visu pilnu gadu, piemēram, pārtraukuši darba attiecības), Aģentūra veic darbinieku skaita pilnas slodzes ekvivalenta (PLE) rādītāja aprēķinu, lai pārliecinātos, ka pēcuzraudzības gada ietvaros kopumā pārrēķinot uz PLE, ir bijis nodarbināts konkrēts skaits pilnas slodzes darbinieku (šīnī gadījumā faktiski nodarbināto skaitam, no kura rēķinās PLE, būtu jābūt lielākam, lai izpildītu prasību par paredzēto darba vietu skaitu – gadījumā, ja ir kādi pārtraukumi nodarbinātībā atbilstoši jautājumā minētajam).

Jautājums: *Pēcuzraudzības periodā jāsniedz informācija par pieņemtiem darbiniekiem: vārds, uzvārds, personas kods, pieņemtā darbinieka darba slodzes apmērs. VID tajā pašā laikā sniegs šo darbinieku algas apmēru un darbā uzņemšanas periodu. Vai uzņēmuma iekšienē atsevišķi šie darbinieki jānodala, piemēram, ar valdes lēmumu, ka tie ir pieņemti šīs programmas/projekta ietvaros?*

Atbilde: Pēcuzraudzības vērtēšanas metodikā par projekta ietvaros pieņemtajiem darbiniekiem nav tieši pateikts, vai tie ir jānodala ar valdes lēmumu. Aģentūrai pēcuzraudzības ietvaros būtiski pārliecināties, ka projekta ietvaros pieņemto darbinieku skaits atbilst projektā plānoto jaunradīto darba vietu skaitam, kā arī, vai izpildās projektā plānotā vidējā bruto darba samaksa.

Paredzēts, ka no VID sniegtās informācijas varēs identificēt, kad uzrādītie darbinieki sākuši darba attiecības, jo papildu jāievēro nosacījums, ka atbalsta pretendenta norādītie projekta īstenošanas rezultātā pieņemtie darbinieki divu gadu laikā pirms finansējuma pieteikuma iesniegšanas dienas nav tikuši nodarbināti pie atbalsta pretendenta un tā Latvijā reģistrētiem saistītiem uzņēmumiem. Ja ir nodarbināts – to neieskaita jaunradīto darba vietu skaitā. Atbalsta pretendents uzņēmuma iekšienē atsevišķi šos darbiniekus var nodalīt, piemēram, ar valdes lēmumu, ka tie ir pieņemti projekta ietvaros un attiecīgi sniegt informāciju Aģentūrai pēcuzraudzības ietvaros, tomēr Aģentūra arī pārliecināsies no VID sniegtajiem datiem, vai šie uzrādītie darbinieki ir patiešām jauni darbinieki vienota uzņēmuma ietvaros.

Par preču vai pakalpojumu eksporta apjomu

Jautājums: *Vai katrā pēcuzraudzības gadā eksporta apjoms, kas ir jāsasniedz, lai izpildītu kritēriju, ir projekta pieteikumā norādītā summa, un katrā nākošajā pēcuzraudzības gadā šī summa saglabājas konstanta un nepieaug?*

Atbilde: Katrā pēcuzraudzības gadā eksporta apjomu nepieciešams sasniegt atbilstoši projekta pieteikumā norādītajam apmēram attiecīgajā pēcuzraudzības gadā.

Gadījumā, ja projekta pieteikumā tika norādīts, ka pēc projekta realizācijas eksporta apjoms katrā pēcuzraudzības gadā plānots vienāds, attiecīgi katrā pēcuzraudzības gadā eksporta apmērs ir jānodrošina pieteikumā norādītajā apmērā un tas ir vienāds.

Gadījumā, ja projekta pieteikumā tika norādīts, ka pēc projekta realizācijas eksporta apjoms katrā pēcuzraudzības gadā pieaugs, attiecīgi katrā pēcuzraudzības gadā eksporta apmērs ir jānodrošina pieteikumā norādītajā apmērā un tas nebūs vienāds.

Jautājums: *Atbalsta pretendenta saražotās produkcijas tālāko eksportu nodrošina grupas uzņēmums X, kas attiecīgi savā starpā ar Atbalsta pretendentu ir uzskatāmi par māsas uzņēmumiem. Lūgums apstiprināt, vai minētajā gadījumā eksports var tikt iekļauts kā atbalsta pretendenta eksporta apjoms?*

Atbilde: Atbilstoši investīciju projektu rādītāju pēcuzraudzības kārtībai, vērtējot eksporta apjoma kritēriju, Aģentūra ņem vērā atbalsta pretendenta, gan arī var ņemt vērā tā saistīto Latvijas Republikas komercreģistrā reģistrēto augšupējo un lejupējo saistīto uzņēmumu (t.i., mātes uzņēmumu, meitas uzņēmumu) līmeņa datus gadījumā, ja atbalsta pretendenta eksporta funkciju veic tā mātes vai meitas kompānija. Tāpat arī attiecīgi, ja atbalsta pretendents (komersants) pats kopumā tieši neveic saražotās produkcijas eksportu, bet saražotās produkcijas tālāko eksportu nodrošina šim mērķim paredzēts grupas uzņēmums, lai arī tas nav tieši mātes vai meitas uzņēmums (bet ir grupā ietilpstošs), arī šāds gadījums pēc analogijas ir akceptējams. Vēršam uzmanību, ka atbalsta pretendentam informāciju par saražotās produkcijas eksportu nepieciešams iesniegt, kas ir saprotama un izsekojama, proti, lai Aģentūra var pārliicināties, ka atbalsta pretendenta saražotā produkcija, kas norādīta kā eksports projekta ietvaros, ir attiecināma uz konkrēto projektu un tā faktiski tiek eksportēta caur atbalsta pretendenta kādu grupas uzņēmumu. Papildus tam, iepriekš minēto faktu pārbaudīs arī zvērināts revidents atbilstoši atbalsta pretendenta sniegtajai un uzrādītajai informācijai.

Jautājums: *Atbalsta pretendents projekta pieteikumā ir norādījis jaunu investīciju radītā eksporta apjomu X milj. EUR apmērā. Tā kā faktiskais eksporta apjoms ir būtiski lielāks, tad, lai optimizētu revidentu darbu saistībā ar eksporta apjoma apliecinājumu, vai kritērija izpildei pietiktu, ja revidenti apliecinātu jaunu investīciju radītu eksporta apjomu ar tekstu "vismaz X milj. EUR apmērā" nevis pilnā apjomā jaunu investīciju radītu eksporta apjomu?*

Atbilde: Ja faktiskais eksporta apjoms ir būtiski lielāks nekā minēts jautājumā, kritērija izpildei var neapliecināt par visu projekta ietvaros sasniegto eksporta apjomu. Kritērija izpildei minimums nepieciešams apliecināt eksporta apjomu atbilstoši projekta pieteikumā katrā konkrētajā pēcuzraudzības gadā norādītajam apmēram.

Jautājums: *Kā tiks vērtēts eksporta pieaugums projekta īstenošanas ietvaros? Projekta iespaids uz eksportu tiks aprēķināts – no atskaides gadā sasniegtā kopējā eksporta apjoma atņemot eksporta apjomu kāds bija iepriekšējā noslēgtajā pārskata gadā pirms projekta uzsākšanas?*

Atbilde: Eksporta pieaugums projekta īstenošanas ietvaros netiek vērtēts, jo tiek vērtēts vai faktiskais eksporta apjoms no projekta īstenošanas attiecīgajā pēcuzraudzības gadā sasniedz projekta pieteikumā norādīto apmēru.

Par ieguldījumu apjomu pētniecībā un attīstībā

Jautājums: Projektam ir nestandarta uzraudzības periods, kas nesakrīt ar Centrālā statistikas pārvaldē sagatavojamo pārskatu par ieguldījumiem pētniecībā un attīstībā, kur ir jāatskaitās par standarta kalendārā gada periodu (janvāris–decembris). Kādā veidā būs jāuzskaita dokumenti, lai sniegtu informāciju par nestandarta periodu?

Atbilde: Gadījumā, ja pēcuzaudzības perioda gads nesakrīt ar kalendāro gadu, tāpat atbalsta pretendents nepieciešams iesniegt zvērinātu revidenta pārskatu par veiktajiem ieguldījumiem P&A darbībās iepriekšējā pēcuzaudzības gadā. Atbilstoši investīciju projektu rādītāju pēcuzaudzības kārtībai atbalsta pretendents noslēdz revīzijas pakalpojuma līgumu ar zvērinātu revidentu, kā ietvaros zvērināts revidents pārbauda un apliecina ieguldījumu apmēru P&A darbībās *euro* izteiksmē iepriekšējā pēcuzaudzības gadā (kas var nesakrist ar kalendāro gadu). Zvērināts revidents, saņemot no atbalsta pretendenta pamatojošos dokumentus, izvērtē, vai uzrādītie un veiktie ieguldījumi ir attiecināmi uz P&A darbībām atbilstoši Frescati metodikai, tai skaitā, ja attiecināms, tie var tikt veikti ne tikai paša komersanta, bet arī vienota uzņēmuma līmenī.

Par ieguldījumu apmēru zaļo tehnoloģiju izmantošanā

Jautājums: Projekta ietvaros mainījies ieguldījumu apmērs zaļo tehnoloģiju izmantošanā, saglabājot to īpatsvaru vismaz 20 % apmērā. Vai šajā gadījumā jāveic kādas izmaiņas, piemēram, norādot, ka šo izmaksu īpatsvars samazinājies no plānotajiem 30 % līdz 25 %?

Atbilde: Atbilstoši Ekonomikas ministrijas sniegtajam skaidrojumam, projekta pieteikumā visi sākotnēji apstiprinātie rezultatīvie rādītāji, t.sk., ieguldījumu apmērs zaļo tehnoloģiju izmantošanā nedrīkst būt pasliktināti (samazinājums no 30 % uz 25 %), neskatoties uz to, ka tiek izpildīta kritērija minimālā prasība.